

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖM. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

Borértékesítés és az állami borospincék.

A múlt héten a napilapokban rövid híradás jelent meg arról, hogy a hadvezetőség a katonaság részére újborokat is vásárol, még pedig közvetlenül a termelőktől és ahol közelben állami borospince van, a vásárlandó borokat, a termelők érdekében, ezekbe az állami borospincékbe fogják összehordani, raktározni és kezelni. Így hát most két évi pihenés után hasznos hivatást töltenének be a borospincék, amelyek talán a legtöbb helyen, úgy mint a mi badacsonylábdai borospincénk is, a roppant költséggel épült és berendezés mellett eddig várták a rekordterméseket, hogy a másképp nem értékesíthető borokat oda hordják a termelők.

A badacsonyvidéki állami borospince szerencsétlenül megválasztott badacsonylábdai elhelyezéséről nemcsak a termelők, de talán maguk a szakértők is meggyőződtek, de ha azt eddig nem tapasztalták, úgy a jövőben bizonyára tapasztalni fogják. Ezen véleményünknek lapunk hasábjain már múltban többször kifejezést is adtunk. Csalódni, tévedni emberi dolog, bárha véleményünkben mi is csalódtunk volna!

Az állami borospincénk hivatásának megfelelőleg tehát most akcióba lép. Háborúnak kellett jönnie, hogy ez az intézmény, amelytől annyit reméltek

és remélnek a bortermelők, munkálja azt a célt, amelyet vele kitűztek. Jó lehet vidékünkön már sok boreladás, értékesítés történt. A legutóbbi évek gyenge, közepes bor terméséből pedig nem valami nagy mennyiség vár eladásra, de, ha az annyi gond és nagy anyagi áldozatok mellett még eladásra váró borok értékesítése kedvező feltételek mellett fog történni az állami borospincék útján, úgy ez alkalommal nívót is betölti. Nem tudjuk azonban most még az értékesítés, a beszállítás, kezelés stb. módjait, amelyet az állam a termelőkkel szemben követel, de hisszük, hogy nem gördít az értékesítés megkönnyítése céljából oly nehézségeket, amelyek a gazdák, termelők kedvét vennék attól, hogy boraikat ily módon értékesítsék.

A második dolog, ami az értékesítés szempontjából a termelők javára esik az, hogy közvetlenül a termelőktől vásárolják a borokat. Így tehát a termelő javára esik az a tekintélyes összeg, amit oly könnyen szereznek azok, akik nagy kegyesen vásárlót hoznak a termelőkhöz.

Az állami borospince megkezdte tehát tevékenységét, jöhet ezt már megtehette volna a múlt évben is hasonló célból, mint amilyent most betölteni fog, tudniillik hogy a hadsereg részére bort vásárol, de még mindig időszerű most is, hiszen még van, ha nem is ugyan sok bor a Badacsonyvidéken, hogy azok oly módon értékesítenek, hogy vidékünkön az állami borospince

ez első ténykedése alkalmával is rokonszenvet, bizalmat keltsen a termelőkben, mert ha ezt most el nem éri, úgy a jövőben nehezen, vagy egyáltalában nem töltheti be azt a célt, amelyet oly nagy anyagi áldozat árán a kormány kitűzött.

A tengeri.

Zala vármegye alispánja a zár alá vett tengeri megőrzése és gondozása tárgyában az alábbi rendeletet adta ki:

Az 1915. évi tengeri termésből közszükségletre hatóságilag igénybe vett tengeri mennyiségek megállapítása tárgyában a földművelésügyi miniszteriumban f. hó január 6-án megtartott értekezleten nyert felvilágosítások és szóbeli utasítások alapján utasítom a községi előjáróságokat, (r. t. városi rendőrkapitányokat) a legszélesebb körben tegyék közhírré a község (város) területén, hogy a múlt évi december 17-én 29926-ni. 1915. sz. a. kikezbesített tengeri összeírású jegyzékekben feltüntetett és hatóságilag igénybe vett, tehát zár alatt álló tengeri készleteket és pedig a legkisebb mennyiségeket is a termelők a legszigorúbb büntetés (2 hónapig terjedhető elzárás és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetés) terhe alatt tartoznak egészségesen és a legkisebb hiány nélkül megőrizni mindaddig, amíg ezen készleteknek a Hadi-terménynek, illetőleg bizományosainak leendő átadása, illetőleg átvétele hatósági intézkedéssel el nem rendeltetik.

A készletek átvételét a földművelésügyi miniszter ur fogja annak idején elrendelni. A rendelet, illetőleg az ennek alapján általam kibocsátandó rendelet vételeig, tehát a termelőknek a requirált tengeri készleteket sem felhasználni, sem eladni, sem másképp elidegeníteni nem szabad. A requirált tengerinek meg kell lenni és annak biztosítására szükség

ezen, de csakhamar újra följenyhült, megvidámult az arca, hiszen van még egy darab a „Liebesgabeban“. De azt majd estére.

Tágas, hideg pajtában, Volhynia őserdeiből hozott gyönyörű karácsonyfa alatt, amin az egész század gyertyái rajta égtek, vette elő Vasgyál a második szivart. Egy pillanatra mintha gondolkodott volna: meggyújtja-e? Ez az utolsó, ha elfogyott, tan meg egy karácsonyt kell várnia, amíg másikhoz hozzá jut. De mégis, ki tudja, mit hoz a holnap?

Lassan, elgondolkozva szivta, egyre komolyabbá váló hangulatban. A hamu sem verte le. Amint az egyre vastagabb rétegben borította be a tüzet, úgy borult az ő lelkére is valami nehéz, ólomszínű szürkesség.

Elgondolkozva szivogatott, folyton gyéribben és egyre lassabban, mindig kevesebbet beszélgetve.

Végre elaludt a szivar, Vasgyál is szinte félálomban húzta magára pokrocat s a következő percben már a karácsonyfa alá elterített kevés szalmán édesen aludt.

Mit álmódhatott?

Akármi módon szépét, megérdemelné, százszor is megszolgált, hogy valóra váljék.

Szép volt a karácsony. Vasgyál József szivart szivhatott.

H. Gyula.

Sötétség.

Kevés a szén, nem ég a villany.
Szép láng, ezentúl föl ne villanj
S ha jó az est,
Tapolca homályban fest.

Homályosság, ez kell a népnek!
S kinek majd tyúkszemére lépnek,
Föl nem visit;
Sok a sötét fej úgyis itt.

Pro Domo.

A szivar.

Volhynia.

Elmult az ünnep. A hideg, fagyos téli napokon visszagondolva a verejtékes nyarra, szinte megdöbbentő gyorsnak látszik az idő folyása. Harctéren a hetek és a hónapok igen gyorsan telnek, hanem a percek, azok neha nagyon hosszúak.

Szép nap volt. Mintha minden katona testvér lenne, szegény családból való, akiket szinte erejükön fölül áldozva, maguktól megvont ajándékokkal halmoznak el szülőik, a legdrágább dolgok bőségesen jutottak mindenkinek: kenyér, kolbász, cukor, kávé, tea, levélpapír, ceruza, karácsonyi gyertya, gyufa, legfőképpen pedig szivar. Fejenként kettő.

Milyen boldogan húzta le Vasgyál József vastag, bundás keztől, hogy kellő szelídséggel és kímélettel foghassa kézbe a régen nem látott, kedves, drága holmit. Szivar! Istenem, mi mindent juttat az eszébe. Nyugalmas, csendes magyar vasárnapokat, mikor reggelentek beballagott a tanyáról öreg Kecskemét városába, a város szélén rágyújtott egy-egy finom gesztenyebarna hosszú gubára, amiből kellő beosztással élvezte, a nagymise idejére előlva, még ebédutáni büszkeségnek is jutott. Vacsora után szokta elővenni a másodikikat. Mennyi kedves emlék fűződik ezekhez az esti szivarokhoz. Hetköznap csak cigarettát szivhatott. Szivarhoz kényelem, ráérő idő, jól evés és bizonyos megelégedettség kell. Az ünnepi élvezet. Kilenc hónapja járja a harctereket, de szivart szívni még nem volt alkalma. És most, karácsony estejére reservába került; vastag volt, kettőle ebéd, meg az a sok jó ajándék. Nyugalmit a néhány ágyulövés, aminek „magja“ nem is olyan messze „fakadt el“, nem zavarta.

Nagy gonddal vágta le Vasgyál a szivar végét. Kis megmatyosággal fogta a szájába és nagy-nagy szeretettel csókolta ki belőle a sűrű, szürke, jóízű füstöt, amit azután ráfújt izzó vörös tűzére, mire az mintha csak a nyájasan mosolygó legény boldog tekintetere akarna visszanevetni, szinte elpirulva szelesedett ki.

Hosszu lélekzettel szivta, gyorsan fogyott a szivar. Egyszer-létszer el is komolyodott

hirdetmény.

végrehajtó az 1881. évi
elmében ezennel közhírre
zai kir. járásbírósnak
számu végzése által
jtató javára Vasár-téren
tőke és járulékaik erejéig
végrehajtás alkalmával
oglalt és 2260 koronára
motor, egy motorfűrész,
gép, dob, paraszt kocsi,
r, 45 métermázsza cement,
mázsza mész és 2 darab
lyokból álló ingóságok-
és utján leendő eladása
k a helyszínén, vagyis
eszközlésére 1916. évi
nak délelőtt fél 10 órája
ahhoz a venni szándéko-
egyzéssel hivatnak meg,
góságok ezen arverésen
07. §-a értelmében a leg-
becsáron alul is el-jatni

ingóságok vételára az
08. §-ában megállapított
z kifizetendő.

1916. évi január hó 2.

rkápoly, bir. végrehajtó.

községben egy
a, szatócs-
mészárszék

hó 1-től bérbeadó.

a fenti körjegyzői

járásbíróstól.

etmény.

isbírósnak közhírré teszi,
veszett következő okirat:
Hitelbank győri fiókja
évi november 23-án 400
évi 6%-os m. kir. adó-
dékkelkölsön kötvény és
tatására vonatkozó köte-

kötvény ellenértékben
tését igazoló elismervény
t az eljárást a Tapolca-
Takarékpénztár rt. kérés-
tette. Ennélfogva felhívja
örtokosát, hogy a jelen
ndapesti Közlönyben tör-
éiktatását követő naptól
att az okiratot a bír-
mert ellenkező esetben
zett határidő letelte után
o kérelmére semmisnek

cember 20.

astner sk., kir. jbiró.

A kiadmány hitelűl:

shatlan aláírás, jb. irnok.

GY HÁZ

2 szobás lakás
ép udvarral

bérbeadó.

övebbet

RIKNÉL Tapolczán.

esetén kénytelen lennék a miniszteri rendelkezés értelmében a házi és gazdasági szükséglet címén igényelhető tengeri mennyiséget leszállítani. Épen ezért utasítom az előjáróságokat, (rendőrkapitányokat,) hogy a zár alatt levő tengerit gyakrabban ellenőrizzék a tekintetben, hogy az hiány nélkül megvan-e a termelőknél és, hogy azok azt kellőleg gondozzák-e. Amennyiben pedig tudomására jutna, hogy a termelők a zár alatt levő tengerit egészben, vagy részben elhasználták volna, vagy annak a gondozását elmulasztották volna, azt azonnal jelentsék a főbírák, illetőleg a rendőrkapitányok, az eljárást az illető ellen lefolytassák és hozzám jelentést tegyenek.

Utasítom végül az előjáróságokat, (rendőrkapitányokat,) figyelmeztessék a termelőket, hogy a netán megromlott tengeri tölük a 3611 K. E. sz. rendelet 3. §-a értelmében át fog vétetni.

A miniszteri rendelet értelmében a requirált készleteket az említett hatósági rendelkezés vételéig még a Haditermény R.-t.-nak sem szabad eladni.

Amennyiben az egyes termelők a náluk hatóságilag igénybe vett és zár alatt álló tengerijükre előleget óhajtanának, ez iránt forduljanak a Haditerményhez, illetőleg annak a bizományosához, akik a szükséges előleg kifizetésére kötelesek.

Mint hogy a vármegyében a zár alá vehető volt tengerinek a mennyisége még megközelítőleg sem fedezi a földművelésügyi miniszter ur által a vármegyére kivetett tengeri mennyiséget, a hadseregnek azonban a földművelésügyi miniszter urtól nyert felvilágosítás szerint még nagy mennyiségű tengerire van szüksége, amelynek az előteremtése a hadsereg érdekeire való tekintettel elsősorban a tengeri termelők hazafias kötelessége, a földművelésügyi miniszter ur a Haditermény Részvénytársaságot meg fogja bizni azzal, hogy a házi és gazdasági szükségletre visszatartott tengeriből vásárlásokat eszközöljön.

Ennélfogva utasítom a községi előjáróságokat (a rendőrkapitányokat), hogy kihirdetés útján hívják fel a termelők figyelmét arra, hogy amennyiben a községekben a Haditermény kiküldött tengeri bevásárlás céljából megjelennek, a termelők a házi és gazdasági szükségletükre visszahagyott tengeri készletükből amit csak nélkülözhetnek, azt mind adják el a Haditermény kiküldötteinek, annyival is inkább; mert szükség esetén bekövetkezhetik az az eset, hogy a katonaság fogja a szükséges tengeri készletet a termelőknél lefoglalni.

Ennélfogva felhívom a községi előjáróságokat, (rendőrkapitányokat), hogy a Haditermény Részvénytársaság bizományosait a bevásárlásnál támogassák és velük azt, hogy hol és kinél vásárolhatnak nagyobb mennyiségben tengerit, közölik.

A tanárok és tanítók szabadságolása.
A cs. és kir. hadügyminiszter 111.634—10—1915. szám alatt, valamint a m. kir. honvédelmi miniszter 298.738. szám alatt kiadott rendelkezéssel akként intézkedett, hogy a cs. és kir. hadsereg, illetve a m. kir. honvédség kötelékébe tartozó katonai (népfőlkelői) szolgálatra bevonuló legénységi állományú összes tanárok és tanítók közül azok, akik arcvonalbeli szolgálatra alkalmasoknak és segéd (irodai) szolgálatra alkalmasoknak osztályoztattak, a további katonai szolgálati időre felmentendők és polgári foglalkozásukba való visszabocsátás céljából késedelem nélkül a nem tényleges viszonyba áthelyezendők. A katonailag kiképzett arcvonalbeli szolgálatra alkalmatlanok és őrszolgálatra alkalmasnak minősített tanszemélyzetnek hasonló értelemben vett szabadságolását általában nem találták elrendelendőnek. Az utóbbi kategóriába tartozó tanár vagy tanító fölmentése iránt az illető csapattestének és illetékes katonai parancsnokságának megjelölése mellett minden esetben a kultuszminiszterhez kell folyamodni. A katonailag kiképzett póttartalékos vagy népfőlkelő tanár vagy tanító fölmentése érdekében ezentúl a kultuszminiszter nem tesz lépéseket.

Dal egy orosz szanitécről.

— Emőd Tamás énekeskönyvéből. —

Varsó felé ment egy hullaszekér
És két hordágy vitt benne két halottat,
Megállt a ló a barrak-ház előtt
És mint akik már régen összeszoktak :
A két halott, a két halott,
Egymás mellett feküdt és hallgatott.

Orosz halott volt mind a két halott
És mind a kettőn közlegényi sapka,
Az egyik apja rongyos kis muzsik,
Kegyelmes herceg volt a másik atyja, —
S a két halott, a két halott,
Egymás mellett feküdt és hallgatott.

Egy szanitéc jött, s a zsebükbe nyúlt:
Tíz kopekát lelt a muzsik gyereknel,
A princ zsebében száz rúbelt tanált
— „Száz rúbel“ — szólt — „ezen házat
[vehetnél]

S a két halott, a két halott,
Egymás mellett feküdt és hallgatott.

— „Ne bánts a másét“ — szólt a szanitéc,
S mert szó mi szó, sok vutkit nyelt el a nap,
A vén hercegnek küldött tíz garast
És száz rúbelt küldött a vén parasztnak,
S a két halott, a két halott,
Egymás mellett feküdt és hallgatott.

A fémtárgyak beszoigáltatása.

A m. kir. honvédelmi miniszter az alábbiakban intézkedik a fémtárgyak beszoigáltatásáról:

1. §. Az olyan iparüzők és kereskedők, akik a rendelet 1. §-ában felsorolt tárgyakat előállítják, vagy azokkal kereskednek, kötelesek egyelőre az e tárgyakból raktáron levő készletük egyharmadrészét beszoigáltatni.

2. §. A szállodás, vendéglős- és kávéipar, ugyisint a sütő- és cukrászipar körébe tartozó vállalatok, továbbá az olyan egyesületek, amelyek ételeket és italokat szolgáltattak ki, kivéve a kimondottan jótékony célt szolgálókat, kötelesek egyelőre az alább felsorolt fémtárgyakból való készletük felét beszoigáltatni. — 1. Főzőedényeket (főző-, befőző- és fagyaltkészítő üstök, fazekak, labosok, serpenyők, kannák, sütőformák és hasonlók), egyszerű asztali készleteket (hűtők, tálak, tálcák, gyertyatartók s hasonlók) *vörösrézből* (még ha önzva, vagy más fémekkel csupán bevonva vannak is); — 2. az 1. pont alatt felsorolt tárgyakat *tiszta nikkelből*, kivéve a szerelvényes árukat (Gürtlerwaren), mint például leveses tálak, kannák, sziták, mártás-csészék, főzelékes tálak és hasonlók; — 3. konyhaszereket (mozsarak, mozsártörök, habüstök, egyszerű, öntött sárgaréz-gyertyatartók, vasalók, tálcák és hasonlók) *sárgarézből*; — 4. gyümölcsbefőző- (lekvár) üstöket *vörösrézből és sárgarézből*; — 5. egyszerű parázstartókat és kályha-előtéteket *vörösrézből, sárgarézből, bronzból* és tombakból; — 6. félkilogrammos és ennél nehezebb súlyokat *sárgarézből*; — vörösrézzel, sárgarézzel, tombakkal, bronzal, nikkellel bevont vagy lemezelt olyan tárgyakra, amelyek lényegükben más anyagból készültek, az igénybevétel nem terjed ki, azokat tehát nem kell beszoigáltatni.

3. §. Az itt elrendelték szerint kötelezettek birtokában levő és hadicélokra igénybevevett fémtárgyaknak beszoigáltatás alá eső egyharmadrészét, illetőleg felerészét minden egyes fémre nézve az egyes fémekből meglévő tárgyak sulya alapján kell számítani, e suly határán belül a birtokosnak szabadságában áll a beszoigáltatandó tárgyakat kiválasztani, a sulyhoz azonban hozzá kell számítani azoknak a fémtárgyaknak a sulyát, amelyekre nézve a birtokos igazolja azt, hogy azokat valamelyik hazafias célú fémgyűjtés részére ajándékképpen vagy cseretárgy ellenében át-

adta, vagy a „Magyar Szent Korona Országainak Fémközpontja Részvénytársaság“-nak, illetőleg az általa megbízott bevásárlóknak szabadkézből eladta. Az ekként fémmemenként kiszámított sulyok egyharmadrészéből, illetve feléből az ajándékképpen, cseretárgy ellenében vagy eladás útján átadott sulymennyiségeket levonásba lehet hozni s csak az ilyen módon kiadódó sulymennyiségű fémtárgyak szolgáltathatók be.

4. §. A beszoigáltatás ideje, helye és módjai közhirre fognak tétetni.

HIREK.

Dr. Darányi Ignác kerületünk országgyűlési képviselőjét, a Magyar Gazdaszövetség elnökét újév alkalmából úgy a kerület, mint a Tapolczavidéki Gazdakör üdvözölte, amelyre Ő-Nagyméltósága *Forster Elek* pártelnökhöz, ugyis mint a Gazdakör elnökéhez az alábbi táviratokat intézte:

Pártunk lekötözött megemlékezését a legmelegebb köszönettel vettem. Adja Isten, hogy ezen esztendőben vitézségünk és kitartásunk a győzelmes békét hozza nekünk.

Darányi Ignác.

Fogadja Nagyságod a fáradhatatlan vezetése alatt sikerrel működő gazdakör megemlékezéseiért hálás köszönetemet és az előttünk álló nehéz esztendőhöz melegen érzett szerencsekívánatait.

Darányi Ignác.

Kinevezés. A posta és távirat vezetőigazgató *Kardos Lajos* posta és távirat segédtitkár, posta és távirat tiszté nevezte ki.

Fölmentés. A honvédelmi miniszter, Kollányi Ödön tapolczai állami polg. fiúiskolai igazgatót, ki tizenöt hónapon át volt katonai szolgálatban, fölmentette. Nevezett igazgató az iskola vezetését a jövő hét folyamán átveszi.

Községi gyűlés. Tapolcza nagyközség képviselőtestülete tegnap délelőtt gyűlést tartott, amelynek egyedüli tárgya volt a főjegyző mellé beosztott irnok, ki katonául bevonult, — helyettesi állás ideiglenes betöltése. Tudvalévő, hogy jelenleg fiatal ember ez állásra nem pályázik, mert nincs. Helyes megoldást talált a képviselőtestület, midőn ez állásra *Horváth Mariannát, Horváth Jenő* főjegyző leányát egyhangulag megválasztotta. — Ez alkalommal került szóba a villamosvilágítás zavara, amely ellen igen élesen kikelték és méltán, mert annak mégsem szabad megtörténnie ily üzemnél, hogy egyszerre csődöt mondjon. Ha zavar volt, úgy a közönséget értesíteni kellett volna előre, dobszó útján és akkor elkészülhetett volna reá. Szóba került a villamosáram drágasága is. A petroleum árának csökkenésével az áram árának a leszállítása csak természetes következmény lehet.

Az ujasorozottak bevonulása január 17-én. A decemberben ujasorozott 19, 20, 24 és 38—42 éves alkalmasnak talált népfőlkelők január tizenhetedikén kötelesek bevonulni.

Tapolcza népesedési viszonya az 1915. évben. Ezen is meglátszik a háboru nyoma, mert elég kedvezőtlen adatokat mutatnak az anyakönyv 1915. évi számai. Ez szerint a születések száma, a megelőző 1914. évi 214 születéssel szemben csak 177 volt, ami 37-tel kevesebb. A születések száma vallás szerint így oszlik meg: rom. kath. fiú 83, leány 74. Izr. fiú 8, leány 8. Református fiú 2, leány 1. Ág. h. ev. fiú 1. A halálozások aránya is kedvezőtlen, mert míg 1914-ben 128 volt a halálozások száma, addig 1915-ben 166, tehát 38-al több mint a megelőző évben. Rom. kath. férfi 84, nő 64. Izraelita férfi 7, nő 5. Ref. férfi 1, nő 2. Görög kath. férfi 1. Ág. h. ev. férfi 1, nő 1. Az elhaltak között vannak az itt elhunyt katonák is (6-an). De aránylag legnagyobb csökkenés van a házasságkötésekben, mert a megelőző felerészben már háborus év házasságkötéseinek száma 39, addig az egész 1915. évben

zent Korona Ország-
vénytársaság"-nak,
zott bevásárlóknak
ként fémnemenként
madrészből, illetve
eseretárgy ellenében
súlymenyiségeket
csak az ilyenek ki-
mértárgyak szolgál-

ideje, helye és mó-
détetni.

EK.

kerületünk ország-
gyar Gazdaszövet-
ből úgy a kerület,
szakdör üdvözölte,
Forster Elek párt-
Gazdakör elnökéhez
zte:

megemlékezését a
vettem. Adja Isten,
vitézségünk és ki-
békét meghozza

Daranyi Ignác.

a fáradhatatlan
működő gazdakör
köszönetemet és az
tendőhöz melegen
it.

Daranyi Ignác.

és távirat vezér-
posta és távirat
a tiszté nevezte ki.
édelmi miniszter,
állami polg. fiu-
zenőt hónapon át
ban, fölmentette.
skola vezetését a
i.

za nagyközség kép-
lött gyűlést tartott,
volt a főjegyző
tonál bevonult, —
betöltése. Tudva-
ember ez állásra
Helyes megoldást
midőn ez állásra
vath Jenő főjegyző
választotta. — Ez
a villamosvilágítás
élesen kikelték és
em szabad megtör-
egyszerre csődöt
gy a közönséget
re, dobszó útján
olna reá. Szóba ke-
asága is. A petro-
el az áram árának
etes következmény

evonulása január
rszorozott 19, 20,
nasnak talált nép-
ikén kötelesek be-

viszonya az 1915.

k a háboru nyoma,
datokat mutatnak
számai. Ez szerint
egelőző 1914. évi
csak 177 volt, ami
tések száma vallás
rom. kath. fiu 83,
y 8. Református fiu
1. A halálozások
mert míg 1914-ben
ma, addig 1915-ben
a megelőző évben.
54. Izraelita férfi 7,
Görög kath. férfi 1.
Az elhaltak között
katonák is (6-an).
csökkenés van a
t a megelőző fele-
házasságkötéseinek
gész 1915. évben

már 19-re apadt, rendes időben pedig
Tapolczán a házasságkötések száma 55—60
szokott lenni. A házasságkötések így osz-
lanak meg. Rom. kath. férfi és nő 15, izr.
férfi és nő 2, rom. kath. férfi, ág. h. ev. nő
1, ág. h. ev. férfi, rom. kath. nő 1. A szapo-
rulat kiszámítását, ha van, a közönségre
bizzuk.

A gállickérdés az országgyűlésen. A mult
héten — szerdán — lefolyt országgyűlésen
egyik képviselő a földmivvelésügyi minisztert
interpellálta a gállicszükséglet idej fedezése
ügyében. A miniszter azt a részben meg-
nyugtató választ adta, hogy annyi gállic
bizonyosan lesz, mint a mult évben, azon-
ban a képviselők azt hangoztatták, amit már
mi is többször hangoztattunk, hogy több kell,
mint a mult évben, mert akkor ismét sok
szülő marad permeteztetlenül, amivel milliók
mennének ismét kárba.

Nyilvános köszönetek. A Vörös-Kereszt
Egyesület tapolczai fiókjá céljaira adakozni
kegyesek voltak: *Pátzay Györgyné* urnő
Balatonedericsről 10 koronát; *Kaufmann*
Soma ur Badacsonyládbiből 8 koronát. A
kegyes adakozók fogadják hálás köszöne-
tünket.
Az Elnökség.

**Jótekonycélu előadás a tapolczai Apolló-
mozgósínházban.** A háborus jótekonyságot
szolgálja a tapolczai Apolló-mozgósínház
tulajdonosa, *Gerl János*, midőn részben a
Vörös-Kereszt Egyesület tapolczai fiókjá,
részben az elpusztult kárpáti falvak felépítése
javára folyó hó 19-én szerdán előadást ren-
dez, amely változatos és érdekes program-
jánál fogva igen élvezetesnek és tanulságos-
nak ígérkezik. Az előadást *Szabó Sándor*
tapolczai káplán, a mindnyájunk előtt ismer-
etes ékezzavú szónok alkalmi megnyitó
beszéde vezeti be. Érdekessé teszi az elő-
adást *Szabolcs Stefánia*, a sümegi felső
leányiskola tanítónőjének, „Galicziai napok“
című utleírása, melyet előad, ki tudvalevő-
leg a mult szünetben kezdődő engedéllyel
bejárta a galicziai harcteret, amelyekről fel-
vételeket is készített és amelyeket előadása
közben álló képekben bemutatnak. A pro-
gramm 3., 4. és 5. pontjai a „Mindnyájunk-
nak el kell menni“ című hazafias színmű
mozgófényképekben kerül előadásra. A 6.
pontot *Gerl János* „Az alpesi rózsák“ hegedű-
szólója, továbbá a „Lammermori Lucia“ című
operából vett puzon szólóval tölt ki, mind-
két esetben a zongorakíséretet *Acs Irma*
zongoratanítónő játssa. Az érdekes program-
mot „Repülés a hazaért“ című háborus film
fejezi be. — Hogy a tanulóifjúság is részt-
vehessen az érdekes és tanulságos előadásban,
azért az esti 8 órakor kezdődő előadást meg-
előzőleg délután is lesz előadás. — Helyárak:
Páholy (4 személyre) 6 korona. Páholyülés
1 K 50 f. I. hely 1 K. II. hely 70 f. III. hely
50 f. Este gyermekjegy nincs. A délutáni
előadás tanulójegyekkel lesz. — Felülfizeté-
seket, tekintettel a jótekonycélu, köszönet-
tel, hírlapilag nyugtáznak. — Azt hisszük,
hogy a gazdag program és a szereplők
egyenisége mindennél jobban ajánlja, hogy
az előadás minél többen résztvegyünk.

Nyomatvány áremelés. Az osztrák és
magyar papírgyárosok január hó elsejével
ujabbi 30%-al emelték a papírárakat. Ezzel
a háboru óta beállott papíráremelkedés meg-
haladja a 130%-ot. Ezenkívül nagyban meg-
drágultak a nyomtatványok készítéséhez
szükséges összes anyagok és a munkások
is háborus pótlék címén magasabb fizetésben
részesülnek. E kényszerhelyzetből kifolyólag
a vidéki nyomdatulajdonosok is elhatározták
a nyomtatványárak emelését. A nyomda-
tulajdonosok hosszú ideig viselték a nyers
anyagok stb. áremelkedéséből előállott több-
költséget, ezen emelkedések azonban most
már oly mértékűt öltöttek, hogy saját lét-
fentartásuk szempontjából elkerülhetetlen
ezen nyomtatványáremelés.

Vitézségi érem-igazolványok. Gyakran
szükségessé válik, hogy a vitézségi éremmel
kitüntetett legénység az éremre való jogosult-
ságát igazolja. Ezért tehát a legújabb ren-
delkezések értelmében minden kitüntetésben
részesült legénységi állományu egyént iga-
zolvánnyal fognak ellátni.

Sötétség borult a városra pénteken este.
Hiába ketyentették a kis porcellán csa-
varokat, csak nem lőn világosság. A motor-
erőre berendezett gépek megállottak, a
villamos körtével világító emberek pedig
elővették a nyugalmazott petroleumos lám-
pákat és a már majd elfelejtett gyertyákat.
Az üzletekben, a kávéházakban, hol meg-
szokott volt a nagy fényesség, pislákoló
gyertyafénynél üldögéltek az emberek.
Gyertyatartó hiányában ásványvizes tüvegek
diszelegtek az asztalokon. Most láttuk csak,
hogy mily rettenetes, ha nincs villany.
Hogy is tudunk élni a villany fényessége
nélkül? Valósággal idegessé tett bennünket
a fekete sötétség. Idegességükben az em-
berek szaporán kérték a telefonos kisasz-
szonytól az egyet. A kisasszony már előre
mondotta: kérem az 1 nem fog jelentkezni.
Bizony, az 1 nem is jelentkezett. Igaza is
volt: mi köze öneki a villanyos világítás-
hoz? Csak nem gondolják, hogy majd felel
az alázatos kérdésünkre: kérem szépen lesz
villany? Dehogyan felelt, csak hadd spekulál-
junk a kabátunk gombjain: lesz-e, nem-e?...
Hát máig is csak így vagyunk, találgatjuk:
mi az oka a bajnak, talán a gép, talán
azok az emberek, kiknek gondolniok kellett
volna arra, hogy hiba ne legyen?... Majd
a jövő héten megtudjuk.

Nyilvános köszönet. Gaál Balázs ur
arcképfestő és rajzoló, ki jelenleg Tapolczán
tartózkodik, a nála megrendelt képek után
7 koronát adományozott a Vörös-Kereszt
tapolczai fiókjá javára. Midőn hazafias
adományát megköszönjük, egyúttal az
ügyes festőművészt a közönség jóindulatu
pártfogásába ajánljuk.

A Vörös-Kereszt Egyesület
tapolczai fiókjának
Elnöksége.

Goldmark-szobor. Zenei körökben fel-
merült az eszme, hogy *Goldmark Károlynak*,
a keszthelyi születésű hírneves zeneköltőnek
— aki csak nemrégén halt meg Bécsben —
szobrot emelnek. A szobor helye még nincs
meghatározva, de mint halljuk Keszthely
vezetőférfiai lépéseket tettek, hogy a szobor
a zeneköltő szülővárosában nyerjen elhelye-
zést.

Történelmi fali képek. A vallás- és köz-
oktatásügyi miniszter az 1907. évi 27. t.-c.
alapján elkészíttette az elemi népiskolákban
használandó történelmi faliképeket. Ezek a
képek a közeljövőben kerülnek szétosztásra,
mégpedig olyan formában, hogy a kir. tan-
felügyelőség egyes nagyobb könnyebben
megközelíthető községekbe küldi el az egyes
körzetek részére a képeket, ahonnan aztán
az iskolák vezetői alkalmilag elszállítják.

Jótekonyság. A Vörös-Kereszt Egyesület
tapolczai fiókjá céljaira *Mezriczky Imréné*
urnő gyűjtőívén *Hegyesd* községből a
következők voltak szivesek adakozni:
Mezriczky Imréné 15, *Tóth Mária* 3, *Horváth*
Gyula tanító, *Bozsa Ignác* 2—2, *Stung*
Krisztián, *Pergel János*, *Makovics György*,
Stiglic Józsefné, *Guttentág Miksáné* 1—1
koronát, *Adrián Lajos*, *Ludvig Antal* 60—60,
Kapai István 50, *Futó Dávid*, *Kiss Károly*,
Jager Anna, *Tasner Jánosné*, *Kintaler János*,
Stark Sándor, *Halász Józsefné*, *Saj Józsefné*,
Tasner István, *Szabadics Mátyás* 40—40,
Ekbaner János, *Gyenge János* 30—30,
Horváth Anna, *Mandli József*, *Stark István*
20—20 fillért. Élelmet adtak: *Kapai István*,
Mandli József, *Makovics György* és *János*
Pál.

Kövágóörsiek a vak katonákért. Ama
nemes versenyből, amely a szerencsétlenné
lett vak katonák szenvedésének enyhítésére,
kikenyerkeresetük biztosítására irányul, ki-
veszi részét Kövágóörs község lakossága is.
Folyó hó 9-én az említett célra az ott helyi
ifjúság közreműködésével a Töppel-féle
vendéglő zsufolásig megtelt nagytermében a
„Hófehérke“ című mese-szindarab került
előadásra, Garab nővérek vezetése és rende-
zése alatt. Őket illeti a siker oroszán része,
de dicséret illeti a kis szereplőket, akik
mindnyájan derekasan megállták a helyüket,
az elismerés jutalmául sok tapsot arattak,
koszoruba kötjük nevüket: *Bárany Mariska*

és *Irma*, *Körmendy Rózsika*, *Mezriczky Terus*
Boross Lidike, a 10 éves *Bándy Gézus*. A
szereplők ügyes játékát az énekkar össz-
hangzatos előadása egészítette ki. Sikeresültek
voltak az előképek. Az előadás a jelzett
nemes célra 330 koronát juttatott s így
a szép erkölcsi siker mellett tekintélyes
anyagi segélyt nyújt szerencsétlenné vált
hősök javára, ami Kövágóörs közönsége
nemesen érző szívének bizonyossága. Az
előadás után a vendéglő termeiben össze-
gyűlt közönség még sokáig maradt együtt.
Felülfizettek a jótekonycélu Schmidt Jenő,
Lewinstein Miksa, *Grainer Dávidné*, *Horváth*
Józsefné, *Prakse Kálmán*, 5—5, *Sebestyén*
Dávid, *Nagy Benőné*, *Beke Józsefné*, *Földváry*
János, 4—4, *Fülöp Róza*, *Schwarz Józsefné*,
Burján Lajos, id. *Marton Samu* 3—3, *Petkó*
Gyula 2 20, *Ulmann Róza*, *Koller János*,
Novák Elek, *Czuppon Sándorné*, *Tobak*
András, *Bernstein J.*, *Szollár Istvánné*, *Üngár*
Fánika, *Barta Vilma*, *Moldován Miklós*,
Horváth Gáborné, *Brándi Béla*, *Szendrey*
János 2—2, *Tobak Edit* 1-60, *Csabi Sándor*,
Baky Gábor 1-40—1-40, *Isó Andrásné*, 1-20,
Ev. Molnár József, *Baky Károly*, *Schwarz*
Dávid, *Körmendy Ignác* 1—1 koronát, *Lázár*
János, *Isó Istvánné*, *Móroc Imre*, *Fenyvesy*
László 80—80, *Gróf Jenő* 60, *Schlesinger*
Miksa 50, *Kövessy Mné*, *Bárany Imre*,
Keszler Károlyné, *Németh Janosné*, *Németh*
Rebi 40—40 *Szilády Janosné* 30, *Schwarz*
Dávidné, *Duchon Antal*, *Grósz Sarolta*,
Körmendy József, *Varga Sándor*, *Acs*
Inréné, *Baky Gyula*, *Kajtár Imre*, *Móroc*
Imre, *Kiss Sándor*, *Sólyom Gábor*, *Kardos*
Rózi, *Csökör Gábor*, *Kovács Lajos*, *Nagy*
Istvánné, *Mezriczky Imréné*, *Csaby Istvánné*,
Szell Karolin, *Szell Ferenecné* 20—20 fillért.
Fogadják úgy a szereplők, mint a felülfizetők
a Jótekonyság nevében is a rendezőség
köszönetét.

Maximálták a bőrök árát. A minisztérium
rendeletet adott ki a nyers borjubőrökért,
a kész borjubőrökért és hasított borjubőrökért
követelhető legmagasabb árak megállapításá-
ról. A maximális árak a 1916 január 10-én
léptek életbe. Ettől a naptól kezdve tilos a
nyers vagy kész borjubőrt és hasított marha-
bőrt drágábban adni vagy venni a megalla-
pitott maximális árnál. Aki eltilalmat meg-
szegi vagy ebben bármily módon közremű-
ködik, kihágást követ el és a megfelelő mó-
don büntetendő.

Üdülő katonák a Balaton mellett. A
Balaton kiváló természeti kincseit kitünően
lehet hasznosítani a háboruban megebesültek
ujra egészségessé tétele érdekében. A Bala-
toni Szövetség folytonos biztatására a Balaton
fürdői egymásután rendezkednek be, hogy
ez ügyben szolgálatokat tegyenek. A Balaton
partján ma már 12 Vörös-Kereszt fiókegye-
sület tevékenykedik. A Balaton különböző
fürdőiben áldásos hivatást teljesítenek a
főállított tartalék- és kisegítő Vörös-Kereszt
kórházak, melyekben október közepéig 194
tiszt és 7567 a legénységi állományhoz
tartozó katona gyógykezeltetett a legkiválóbb
eredménnyel. Amint a hozzánk beérkezett
tudósításból ismerjük, a keszthelyi tartalék-
kórházban október közepéig 3044, a balaton-
füredi tartalékkórházban 985, a keszthelyi
Festetics Tassilo herceg által fenntartott
Mária kórházban 304, a siófoki kisegítő
kórházakban 1485, a balatonfüredi Vörös-
Kereszt fiókegyeleti kórházakban 443, a
balatonlellel Vörös-Kereszt kórházban 398,
a balatonboglári kisegítő kórházban 60, a
balatonalmádi-i kisegítő kórházban 150, a
Vörös-Kereszt Egyet balatoni katonai
üdülőtelepeket gondozó bizottság üdülő-
telepein és kisegítő kórházaiban: Hévízen
511, Tihanyban 26, Badacsonyan 25 katona
nyert fölvetelt. A balatoni katonai üdülő-
telepeket gondozó bizottság legnagyobb
üdülőtelepe a hévízi, a tél folyamán szünetel,
de tavaszra újból megnyílik, több mint 600
katona befogadására. Az említettek kivül
kisebb üdülőtelep van még Balatonkeresz-
turon is. A tiszték közül legtöbb keresett
és talált gyógyulást Balatonfüreden 95,
Keszthelyen 48, Siófokon 4, Balatonlellén 1,
Balatonbogláron 15, Balatonföldváron 1,
Balatonalmádban 10, Hévízen 20.

Szerkesztői üzenetek.

B. G. Kővágóörs. Köszönjük, hely szüke miatt csak kivonatolva hoztuk. Szív. üdvözet.

L. J. Balatonfüred. Köszönjük, a lapot megindítottuk. Várjuk tudósításait. Üdvözléssel!

Omnia. Sokan szóvá tették, ezt tesszük mi is, talán használ.

Sebestyén Gábor köveskáli zárgondnoksága alatt lévő szőlők és ingatlanok kezelésére

kezelő és ugyanoda egy vincellér

kerestetik. — Vállalkozók Tapolczán a Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztárban bármikor jelentkezhetnek.

KÖZSÉGHAZABÓL.

Hirdetmények.

Aki pálinkát akar főzni az az engedélyt legalább egy héttel előbb váltsa ki, mert így egyenkénti főzések bejelentése nem fogadtatik el, hanem csak csoportosan, s e célból legalább egy héttel előbb kell az engedélyt a szokott módon megszerezni, hogy a főzések idejét egymás utáni sorrendbe lehessen beosztani.

Polgári őrség szervezése céljából kérjük Tapolcza polgárságát, hogy a rendőrbiztosnál jelentkezni sziveskedjenek.

Felhívhatnak a kocsmárosok, vendéglősök, szállodások és pálinkamérők, hogy a legújabb szabályrendeleteket maguk szerezzék be, miután munkacérről hiányában kézbesíthető nem lesz.

Az előjáróság.

:: Több ::
szántó föld bérbeadó.
özv. Csöndes Józsefné.

HIRSCH JÓZSEF
hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főtérr.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, elsőrendű sertésszir-háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak. :::

Naponta saját készítésű friss virsli, kalbász, berlini és szafaládé. :::

Legolesőbb napi árak:

Húst füstölésre elfogadok,
sem égésért, sem elveszésért felelősséget nem vállalok.

Husárak és zsír maximált ára
1916. évi január hó 16-tól február hó 15-ig.

A cikk megnevezése	Nagybani eladásnál		Kisbani eladásnál	
	K	f	K	f
Friss sertéshus szalonnával I. r. fél sertésenkint (fejvel és lábbal) II. r.	3	70	—	—
Friss sertéshus szalonna nélkül fél sertésenkint (fejvel és lábbal)	3	50	—	—
Olvasztott disznózsír	3	10	—	—
Háj és egyéb olvasztatlan nyers disznózsír	—	—	6	80
Friss nyers szalonna	—	—	6	40
Töpörttyű préseletlen	2	50	2	80
Elkészített (sózott, füstölt, paprikás, főzött, abált és csemege) szalonnafélék	5	80	6	50
Sertéshus	—	—	3	70
Máj	—	—	2	20
Tüdő	—	—	1	80
Kocsonyahus	—	—	2	80
Bürke	—	—	2	—
Vese és veió	—	—	2	90
Füstölt karaj	—	—	6	—
Füstölt lapocka	—	—	6	—
Füstölt oldalas	—	—	5	60
Sonka (párolva, füstölve) nyersen	6	80	7	—
Sonka " " főzve	—	—	8	40
Husos kolbász	—	—	5	10
Májás kolbász	—	—	3	20
Zsemlyés kolbász	—	—	3	20
Hajdinas kolbász	—	—	4	60
Rizkásás kolbász	—	—	4	60
Füstölt husos kolbász	—	—	6	50
Kis pár virsli	—	—	—	18
Nagy pár virsli	—	—	—	36
Disznósajt	—	—	4	60
Párisi	—	—	5	60
Nyári szalámi	—	—	6	50
Sonkás kolbász	—	—	7	50
Extrawurst	—	—	5	60
Krakói kolbász	—	—	6	50
Augsburgi kolbász	—	—	6	50
Hus sajt	—	—	6	50
Máj sajt	—	—	6	50

Alsólendván, a Főút legszebb és legforgalmasabb pontján, ujonnan épült modern házban egy szép tágas

üzlethelyiség kiadó.

A helyiségben öt év óta egy modernül berendezett mézárászék és hentesüzlet állott, mely a tulajdonos bevonulása miatt most megszűnt. Mézárászék vagy hentesnek kiválóan alkalmas a hely.

Bővebbet a tulajdonosnál:

Balkányi Ernőnél Alsólendvén

Újságelőfizetést

bel- és külföldi

napilapokra,
folyóiratokra

elfogad eredeti áron

LÖWY B. könyvkereskedése
Tapolczán.

Nyomatott Löwy B. gyorsajtóján, Tapolczán.

Aki nyári kalapját gyárilag akarja

átalakíttatni

:: vagy ::

átvasaltatni,

legkésőbb február 1-éig küldje

Hajós Jenőhöz, Tapolcza.

Legújabb

korcsmai szabályrendeletek
kaphatók

LÖWY B. könyvkereskedésében,
Tapolczán.

Tisztelettel értesitem a t. hölgyközönséget, hogy mindennemű

≡ kézimunkát ≡

elvételek és pedig himzést, Madeira, Richelieu, poantlas, gobelin, horgolást stb.-t b. figyelmükbe ajánlom.

Németh Vilmosné, Tapolcza,
≡ Hunyadi Mátyás-utcasarok. ≡

Lesenczetomaj községben egy

kocsmá, szatócs-
üzlet és mézárászék

1916. évi május hó 1-től bérbeadó.

Értekezni lehet a fenti körjegyzői hivatalban.

Jókarban levő használt
hálószoba és

konyhabutort vennék.

BERÉNYI FRIGYES Badacsonytomaj.

VÉDIÉTEK

a csukaszürke harcost
:: a 25 év óta legjobbnak bizonyult ::

**Kaiserliche
Mellkaramellák**
a „3 Tenyevél”

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás, göres, számköhhögés ellen, valamint a fűhülések megelőzésére
:: minden harcosnak. ::

6100 bizonyítvány magánosoktól és orvosoktól a jó eredményről.

Étvágygerjesztő, izletes bonbon 20 és 40 filléres csomagokban és 60 filléres dobozokban kapható
Glazer Sándor gyógyszerárában Tapolczán és **J. Kovács Béla** gyógyszerárában Balatonfüreden.

Magyar

A magy földbirtok sűrűsége kitörése dűsük, boldogulá függésber ság fejlőd a világhát természet Gazdaszó jezte elő estéjén azokat a a magya dése. A soknál az jövőbeni ember mívelő, tehát ok társadaln sekkel a egy oly delme a csak gaz mondhat

A szá az orszá erősség tárgya v A rossz az egym logikai vényhoz szinte h ki a m vonta Ezeken háború kell biz maradj azok ké és lelki alatt a megtud ténelmi

A há zott fel tikának ellenség lakói r elidege azokka tak va Amerik földhöz a der politik len na tetni, marad mése nitési t